

ለመጭው የተቃዋሚ ድርጅቶች ስብሰባ ከመኢሶን የቀረበ ሰነድ (ረቂቅ ሃሳብ)

ሁሉን አቀፍ የተቃዋሚ ፓርቲዎች ስብሰባ ለመጥራት በመደረግ ላይ ባለው ዝግጅት ሳቢያ ብዙ ጥናት አዘልና ጠቃሚ ትንተና የያዙ ጽሁፎች ተሰራጭተዋል። በነዚህ ጽሁፎች ላይ ሁሉ ዝርዝር ትንተናና አስተያየት መስጠት የሚያስፈልገው አይመስለንም። ሆኖም ዝርዝር ሳይገባ በተለይ ስላለፈው፣ ስለዛሬውና ስለመጭው ወቅትና ተግባሮቻችን አስመልክተው ከቀረቡት ሃሳቦች ላይ እየተነሳን የምንስማማባቸው ላይ ሳናተኩር ለየት ያሉና ጠቃሚ የሚመስሉንን አስተሳሰቦች በማቅረብ ለተሳታፊዎች ውይይት መንደርደሪያ እንዲሆኑ እንደሚከተለው ባጭር ባጭሩ እናቀርባለን።

1. ሃገራችንና ህዝባችን ወዴት እየሄዱ ነው?

«አዲስ ጎዳና ለኢትዮጵያ» በሚለውም ሆነ በሌሎቹ ጽሁፎች ሃገራችን ዛሬ ስለምትገኝበት አሳሳቢና «አሳፋሪ» ሁኔታ በሰፊው ተዘርዝረዋል። መጠነ ሰፊ ርሃብ፤ ልክ የሌለው ድህነት፤ ኤይድስ ወዘተ እየተባለ፤ በማስረጃነትም ብዙ ጠቃሚ አሃዞች እየቀረቡ የህዝባችን ሰቆቃ በግልጽ ተቀምጧል። እነዚህ ሁሉ በዚህ መልክ ተዘርዝረው በመቅረባች ጽሁፉን ያቀረቡት ወገኖች ያደረጉትን ሰፊ ጥረት የሚያሳይና የሚያስመስግናቸው ነው። ነገር ግን የቀረቡት አሃዞች ምን ያህል አስደንጋጭ ቢሆኑም በኛ ግምት ሃገራችንና ህዝባችን የሚገኙበትን እጅግ አሳሳቢ ሁኔታ ሙሉ በሙሉ ለመረዳት አሁን ካለንበት ሁኔታ ዘልቀን ሌላ መሰረታዊ ጥያቄ መመለስ ይኖርብናል።

«ሃገራችንና ህዝባችን ወዴት እየሄዱ ነው?» አጭሩ መልሳችን ኢትዮጵያችንን እንደሃገር ህዝባችንን እንደ ሰብአዊ ፍጡር ህልውናቸውን በመፈታተን ላይ ያሉት ቀውሶችና ችግሮች ከአመት አመት መመለሻ በሚያስቸግርበት ሁኔታ እየተባባሱ በመሄድ ላይ ናቸው የሚል ነው። ይህንን ለመረዳት ሁለት ነጥቦችን አስመልክተን ስጋታችንን እንግለጽ። አንደኛው ነጥብ ርሃብና መናጢ ድህነትን ሁለተኛው ነጥብ ደግሞ የኤችአይቪ ኤይድስን መቅሰፍት ይመለከታል።

ህዝባችን ከእለት አለት የባለ ድህነት ውስጥ እየዘቀጠ ይገኛል። በአለፈው አመት ይፋ ሆኖ የነበረ የአለም ባንክ አሃዝ ከሃያ አመት በፊት 190 ዶላር ይገመት የነበረው የሃገራችን የነፍስ ወከፍ ገቢ ወደ 108 ዶላር ወርዷል ይል ነበር። ከሁለት ወር በፊት የወጣ ሌላ ስታቲስቲክስ እንደሚያሳየው ደግሞ በያዝነው አመት ይህ ገቢ አሸቆልቁሎ 89 ዶላር ደርሷል። ከስምንት ወራት በፊት «ሴቭ ዘ ችልድረን» በተባለ በጎ ሰናይ ድርጅት የቀረበ ጥናት ይህንን የማዘቀጥ ሂደት በተጨማሪም አሳይቷል። ጥናቱ ሁለት አመታት ይህል የፈጀና በወሎ ገጠሮች አራት ሚልዮን ህዝብን ያካተተ ጥናት ቢሆንም አቅራቢዎቹ እንዳሉት ይህ ግኝት ለመላ ሃገሪቱ ሊሰራ የሚችልና የተያያዘውን አስደንጋጭ የጥፋት ጎዳና የሚያመለክት ነው።

አጥኝው ቡድን በተባለው አካባቢ ያሉትን ዜጎች ከሶስት ይከፍላቸዋል።

የመጀመሪያዎቹ የከፋ ማጣት ያጠቃቸው ወይም «ዴስቲቲት» የሚላቸው ሲሆኑ የአካባቢው ህዝብ «ውሃ አንፋሪ» ብሎ የሚጠራቸው ናቸው። ለምግብም ሆነ ለሌላ ለማንኛውም ለኑሮ አስፈላጊ ለሆነ ነገር ከውጭም ከዛው ከአካባቢውም በሚያገኙት ምጽዋት ብቻ የሚኖሩ ናቸው። የዛሬ አስር አመት ከህዝቡ 5.5% ብቻ ነበሩ። ዛሬ ቁጥራቸው ጨምሮ ከጠቅላላው ህዝብ 14.6% ሆነዋል። መሰረታዊ የሆነ የአቅጣጫ ለውጥ ካልተደረገ በቀር በአስር አመት ውስጥ ከህዝቡ ከ21% በላይ ይሆናሉ። ከኢትዮጵያ ህዝብ ከአንድ አምስተኛው በላይ ምጽዋተኛ ይሆናል ማለት ነው።

ሁለተኛዎቹ «ከውሃ አንፋሪዎች» ሻል ያሉና ጥናቱ «በቋፍ የሚኖሩ» ወይም «ቨልነረብል» ብሎ የሚጠራቸው ዜጎች ናቸው። ድርቅ ወይም ሌላ ከባድ ቀውስ ካልመጣ በስተቀር ከእጅ ወደአፍ ለሆነ ኑሮ በቂ አላቸው። ትንሽ ቀውስ ሲመጣ ምንም መጠባበቂያ ስለሌላቸው ወዲያውኑ ወደ «ውሃ አንፋሪነት» ይወርዱና ማንሰራራት አቅቷቸው ብዙውን ጊዜ በዚያው ቀልጠው ይቀ

ራሱ። እነዚህ ዜጎች የዛሬ አስር አመት ከህዝቡ 17.4% ነበሩ። ዛሬ ከህዝቡ ግማሽ በላይ ወይም 54.9% ሆነዋል።

ሶስተኛው ራሳቸውን ችለው የሚኖሩና በአንድ አመት የተከሰተ ቀውስ ተደጋግሞ እስካልመጣ ድረስ ኑሮዋቸውን የማያናጋባቸው አልፈው ተርፈውም አንዳንዴ ለአካባቢያቸውም ሊተርፉ የሚችሉ ጥናቱ ራሱ በቅንፍ «ሃብታሞች» ብሎ ያስቀመጣቸው ዜጎች ናቸው። የዛሬ አስር አመት ከህዝቡ 77% ነበሩ። ዛሬ ወደ 30% ወርደዋል።

በኢች አይቪ ኤይድስ ጉዳይም «ቀጣዩ ማእበል» ወይም «ዘ ኔክስት ዌቭ» በሚል በሲኦይኤ የቀረበው ጥናት እንደዚሁ መጭውን ጊዜ አስደንጋጭ የሚያደርግ ነው። የተጠቆሙት አምስት አገሮች ቻይና፣ ረሽያ፣ ህንድ፣ ናይጄሪያና ኢትዮጵያ ናቸው። የኤይድስ መቅሰፍት በነዚህ በአጠቃላይ ከአለም ህዝብ 40% በሚያካትቱት አገሮች ገና «መንደርደሪያ ደረጃ» ወይም «ኢኒሻል ፌዝ» ላይ ነው ካለ በኋላ ዛሬ በጠቅላላው ወደ ሃያ ሶስት ሚሊዮን የሚገመተው በሽተኛ በሰባት አመት ውስጥ ሰባ አምስት ሚሊዮን እንደሚደርስ ይጠቁማል። በጥናቱ መሰረት ከነዚህ አገሮች ከሁሉም ይበልጥ የሚጠቁት ኢትዮጵያና ናይጄሪያ ናቸው። በኛ አገር ይህ ቁጥር አሁን ካለበት 2.7 ሚሊዮን በሰባት አመት ውስጥ ወደ አስር ሚሊዮን ከፍ እንደሚል ይናገራል። በፐርሰን ቴጅ ደረጃ ከሄድን ደግሞ በሰባት አመታት ውስጥ በበሽታው የሚለከፈው ህዝብ ወደ 18% ከፍ እንደሚል ጠቁመዋል። ከህዝባችን አንድ አምስተኛው ግድም የኤይድስ ሰለባ ይሆናል ማለት ነው።

በመጭው ጊዜ ዛሬ ሃገራችንን ወጥረው የያዟት ችግሮች እየከፉና እየሰፉ የሚሄዱት በርሃብና በኤይድስ ብቻ አይደለም። ከነሱ ተያይዞ የአካባቢ ውድመት አለ። ድህነት የሚያባብሰው ይኸ የአካባቢ ውድመት ችግር በራሱ ደግሞ የድህነት መንስኤ እየሆነ በመሄዱ ሃገራችን አስከፊ አዙሪት ውስጥ እንደምትገኝ ግልጽ ይመስለናል። ተዲያ በነዚህ አጣዳፊ ችግሮች አንጻር ምን እናድርግ?

ይህንን አሳሳቢና ከአለት አለት እየተበላሸ የሚሄድ አጣዳፊ ችግር በበጎ ራዕይና ጊዜ የሚጠይቁ ስትራቴጂያዊ አላማዎችን በማስቀመጥ ብቻ ልንወጣው አንችልም። አዲስ ጎዳን የሚለው ጽሁፍ አላማኝ በሆነ ሁኔታ «ለኢትዮጵያ ተሃድሶ» ይሟገታል። ሃገራችን ምንም ያህል የከፋ ችግር ቢደቀንባት በአኩሪ ታሪኳ፤ በሰብጥርጥርና አሸብራቂ የህዝቧ ባህል፤ በነዚህ ህዝቦቿ ታታሪነትና አስተዋይነት፤ በታደለችው ይህ ነው የማይባል የተፈጥሮ ሃብት፣ ጥራ ግራ ባፈራቻቸው ምሁራን ልጆቿ ብርታት በሃያ አምስት አመታት ውስጥ አንድ «ኢትዮጵያዊ ተአምር» ማከናወን እንደምትችል በሚገባ ተቀምጧል። በዚህ ሙሉ በሙሉ እንስማማለን። ያለንበት ተጨባጭ ሁኔታ አስከፊና አስቸጋሪ በመሆኑ ችግሮቻችንን ከዚህ አስቸጋሪና ተስፋ አስቆራጭ ሁኔታ ብቻ ተነስተን ለመያያዝ ከሞከርን የትም አንደርስም የሚል ጽኑ እምነት አለን። ራዕይ ያስፈልገናል። ከተጨባጩ ሁኔታ ብቻ ሳይሆን ለዚች አገራችንና ለዚህ ህዝባችን ከአለንም ህልም መነሳት ይኖርብናል። ይህ ራዕይና ህልም እንደዚህም ደግሞ ለዚህ እውንነት አስፈላጊ የሆኑት የአስተሳሰብና የሻሊ ውስ ለውጦችና ተሃድሶዎች በጽሁፉ በተደረገው መልክ በበርካታ ገጾች በዝርዝር መቀመጣቸው ተገቢ ነው። አንዳንድ ቦታ የሚደጋገሙት ነጥቦች ተስተካክለውና አንዳንድ ቦታ አነስተኛ ማሻሻሎች ተደርገውባቸው ተተርጉመው በሰፊው መሰራጨት ይገባቸዋል።

እኛም ይህንን ራዕይ ጨብጠን በሱም እየተመራን ለአጣዳፊ ችግሮቻችን አጣዳፊና ተጨባጭ መልሶችን መሻት ይኖርብናል። ይህንን ለመንደፍ ደግሞ ዛሬ ኢትዮጵያ በዚህ ሁኔታ መቀጠል የማትችልበት ደረጃ ደርሳለች ከሚለው አስደንጋጭ ድምዳሜ መነሳት ይኖርብናል። በዚህ ከቀጠለች በአጭር ጊዜ ውስጥ መመለሻ የሌለው የጥፋት ደረጃ ትደርሳለች ከሚለው እምነት ተነስተን ዛሬ ይህንን የጥፋት ሂደትና አዙሪት አንድ የሆነ ቦታ ለመስበር ምን ተጨባጭ ነገር እናድርግ የሚለው ጥያቄ የሰብሰባው ዋና የውይይት ነጥብ መሆን ይገባዋል። ለዚህም ባለፈው በጋራ ያደረግነው ጥረት ለምን የታሰበውን ፍሬ አልሰጠም የሚለውን ጥያቄ አቅርቦን መመለስና ከሱ ትምህርት ቀስመን ባለፈው ጥረት ላይ እየገነባን ወደፊት እንድንገራመድ የሚያስችለን ስትራቴጂ መንደፍ ይኖርብናል።

2. ያለፈው ራእይና ያለፈው ጥረት ምን ደረሰ? ለምን አልሰራም?

ላለፉት አስር አመታት ተቃዋሚዎች አጥፊውን የወያኔ መንግስት በህዝብ ትግል አስወግደው ለሃገራችንና ለህዝባችን የተሻለ ቀን ለማምጣት በጋራ እንዋደቃለን ብለው በተነሱ ቁጥር ደግመው ደጋግመው ያስቀመጡዋቸው የጋራ አላማዎች አሉ። በአኩልነት ላይ የተመሰረተ የሃገር አንድነት፣ በዚች አንድነቷና ሉአላዊነቷ በተከበረበት አገር ሉአላዊ የሆነ ህዝብ፣ በዚህ ህዝብ ፊት ተጠያቂ የሆነ ከዴሞክራሲያዊ ምርጫ የፈለቀ መንግስት.....እየተባሉ ራእዮቻችን በሚገባ ተቀምጠዋል። ነጻ ምርጫ ሲሉ ምን ማለታቸው እንደሆነ፤ የሃገር አንድነት ሲሉ ምን ማለታቸው እንደሆነ፤ ዴሞክራሲያዊ ህገመንግስት ሲሉ ይህ ሰነድ እንዴት መረቀቅ እንዳለበትና ዴሞክራሲን፣ የሃገር አንድነትንና የህግ የበላይነትን ለማረጋገጥ ምን ምን መሰረታዊ ይዘቶች ሊኖሩት እንደሚገባ በተደጋጋሚ በተለያዩ የጋራ ሰነዶች እየተዘረዘሩ ተቀምጠዋል።

ከእነዚህ «የራእይ ሰነዶች» መሃከል ለምሳሌ ከፓሪስ አንድ የፈለቀው የስምንት የብሄርና ህብረብሄር ድርጅቶች ተወካዮች የተሳተፉበት «የብሄራዊ እርቅና ሰላም ኮንፈራንስ አስተባባሪ ኮሚቴ» ከስምንት ወራት በላይ ተወያይቶበት ለአዲስ አበባው የግዮን ጉባኤ ያቀረበው «የመንደር ደሪያ ሰነድ» አለ። ከዚያም አማራጭ ሃይሎች ምክር ቤት በሙሉ ድምጽ ያጸደቀው «ለአዲስ ዴሞክራሲያዊ ጅማር» የተሰኘው ሰነድ፣ ከዚያም በፓሪስ ሁለት ጉባኤ የጸደቀው «የዴሞክራሲ ሂደትና የነጻ ምርጫ ትልም» የሚለው ሰነድ አለ። እነዚህን ሰነዶች የኢትዮጵያ ህዝብ ያውቃቸዋል። በአለም አቀፍ ደረጃም ቢሆን በተለያዩ መንግስታትና በአውሮፓ ፓርላሜንት «ለኢትዮጵያ ሁለ ገብ ቀውስ መፍትሄ» ተብለው በውሳኔ ድጋፍ ያገኙ ናቸው።

እስካሁን ግን ነጻ ምርጫ ብለን በሃገራችን ነጻ ምርጫ አልተካሄደም። ዴሞክራሲያዊ ህገመንግስት ብለን ብንነሳም የአንድ አናሳ ድርጅት የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ፕሮግራም የሃገሪቱ የበላይ ህግ ተብሎ የተደነገገበት ሁኔታ ውስጥ ነን። ላለንበት ችግር መፍትሄው እስከዚህም በዚህ የተቃዋሚዎች ስብሰባ ከሚሳተፉት ድርጅቶች አብዛኞቹ ፓሪስ፣ ለንደን፣ አዲስ አበባና እንደገና ፓሪስ ተሰብስበው ባጸደቁዋቸው የጋራ ሰነዶች ከተንጸባረቀው የጋራ ራእይ ይበልጥ አርቅ የሚያይና ይበልጥ የሰፋ ሌላ ራእይ ማቅረብ ብቻውን በቂ አይደለም። እነዚህን ተቀብሎ የእስካ ሁኑ ጥረት ለምን አልሰራም በሚለው ጥያቄ ሰፊ ውይይት ያስፈልጋል። ከጉድለቶች አስፈላጊውን ትምህርት ቀስሞ ሁሉን ነገር በአዲስ ለመጀመር ሳይሆን ባለፈው ጥረት ላይ ለመገንባት የሚያስችለን አዲስ የትግል ስትራቴጂ ማውጣት ይኖርብናል።

ያለፈውን የትግል ተመክሮ በሚመለከት አንድ ጥናታዊ ጽሁፍ ቀርቦዋል። በዚህ ጽሁፍ ውስጥ ያለፈው ጥረት ለምን ፍሬ እንዳልሰጠ ብዙ ምክንያቶች ተዘርዝረዋል። በአብዛኞቹ እንስ ማማለን። ግን ደግሞ የምናካሂደው የፖለቲካ ትግል እንደመሆኑ መጠን ለትግላችን ፍሬ አልባነት ከአስር በላይ ምክንያቶች ሲደረደሩ በዚህ ጥናት ላይ የችግራችን ፖለቲካዊ ምክንያት አልተነሳም። በኛ ግምት ግን ዋናው ምክንያት ይኸ ነው። መፍትሄ ተብለው በተዘረዘሩት በተቃዋሚ ሃይሎች መሃከል ይበልጥ መተማመን መፍጠር፣ የጠራ የሰራ ክፍፍል ማድረግ፣አንዱ ከሌላው አብጦ ለመገኘት የሚያደርገውን ጥረት ማቆም ወዘተ እየተባሉ የተዘረዘሩት ጉድለቶች እርግጥ መታረም ያለባቸው ናቸው። ነገር ግን የድክመታችንን የፖለቲካ ምክንያቶች ካልተረዳንና እነሱን ለማረም አስፈላጊ የሆኑትን የትግል ዘዴ ለውጦች ካላደረግን ትግላችን አንዲት ስንዝር ወደፊት አይራመድም። ትኩረት ያስፈልጋቸዋል የምንላቸውን የፍሬ አልባነታችንን የፖለቲካ ምክንያቶች ምንም እንኳን የተያያዙ ቢሆኑም ከሶስት ከፍሎ ማየት ይቻላል።

ሀ) ራእያችንና ሰነዶቻችን ብቻቸውን በወያኔ ላይ የማያወሳዳ የፖለቲካ የበላይነት አላሰጩበትም።

ዴሞክራሲ አልን ነጻ ምርጫ፣ ስብአዊ መብቶች አልን የህግ የበላይነት፣ መድበለ ፓርቲ ስርአት አልን የሃገራችን አንድነት የነዚህ ጥሪዎች ችግራቸው ወያኔ እኔም አምንባቸዋለሁ ማለት ብቻ አይደለም። ከተቃዋሚዎች ይልቅ እኔ በተግባር እያዋልኳቸው ነው ባይም ነው። ዝም ብለን ለዴሞክራሲ መሰፈን፣ ለሃገር አንድነት ወዘተ ማለትን ትተን «ለእውነተኛ» ዴሞክራሲ መሰፈን

ን፤ «ለሃቀኛ» የሃገር አንድነት ወዘተ እያልን ማስተካከያ ቅጽል ብንለጥፍባቸው እንኳን ወያኔ እውነተኛው የኔ ነው፤ ሃቀኛው የኔ ነው እያለ ማወናበዱንና መመጸደቁን አያቆምም።

እኛ ግን የወያኔ ፕሮፓጋንዳ ቅጥፈት መሆኑን አውቀን እርግጥም ለሃቀኛ ዴሞክራሲ፤ እርግጥም ለእውነተኛ የህዝቦች አንድነት፤ በእውነት ለኢትዮጵያ ህዝብ የተሻለ ቀን እንታገላለን። ትልቁና ልብ ያላልነው (ወይም መቀበል ያልቻልነው) ሃቅ ዛሬ ባለው ተጨባጭ ሁኔታ በዚህ ትግል በመፋለም ላይ ያለው ሁለት አናሳ ሃይሎች ነን። በአንድ በኩል ወያኔና ካድሬዎቹ። በሌላ በኩል ተደራጅቶ ለመታገል የሚሞክረው የነቃ አገር ወዳድና ዴሞክራሲያዊ ሃይል። በዚህ ትግል እነዚህ ሁለት አናሳ ሃይሎች ያሏቸው የትግል ምርኩዞች የተለያዩ ናቸው።

አናሳው ወያኔ የመንግስት የፋይናንስ አቅም አለው። የመንግስት የመረጃ መረብ፤ የፖሊስና የጦር ሰራዊት አለው። በዚህ ተመርኩዞ በሃገር ደረጃ ያንሰራራና በህዝብ ላይ የተጫነ የካድሬዎች መዋቅርና ሰራዊት አለው። ከህዝቡ ሰማንያ አምስት በመቶ የሚሆነውን ገበሬ በመሬት ስሪቱ አስሮ ይዞታል። ዲፐሎማሲያዊ ምርኩዝ አለው።

አናሳዎቹ እኛ ከነዚህ ውስጥ ማንኛቸውም የሉንም። ይህንን ድክመታችንን ካልተወጣንና ከወያኔዎች ይበልጥ ጠንክረን ካልተገኘን፤ በህብረተሰባችን ውስጥ ዛሬ በማያወላዳ ሁኔታ ለአፋኙ መንግስት የሚያደላውን የሃይል ሚዛን ካልቀየርን እንኳን የሚቀጥለውን ቀርቶ እስከ ወዲያኛው ድረስም ቢሆን ምርጫ ተሳትፈን አሸንፈን በሃገራችን ዴሞክራሲን አናሰናንም።

እኛ አናሳዎቹ በአናሳው ኢህአዴግ ላይ የበላይነት የማግኘታችን ተስፋ አንድና አንድ ብቻ ነው። ይኸውም በሚያራምደው ፖለቲካ ምክንያት ወያኔ ፈጽሞ ሊደርስበት የማይችለውን በደርዘን ሚልዮን የሚቆጠር የኢትዮጵያ ህዝብ ከጎናችን ማሰለፍ ብቻ ነው። ዛሬ ያለን የሞራል የበላይነት፤ ዛሬ ያለን የሃገር ፍቅርና የዴሞክራሲያዊነት የበላይነት በጸረ ህዝቡና በጸረ ዴሞክራሲው ወያኔ ላይ ተጨባጭ የፖለቲካ ትርጉም የሚኖረው በዚህ መልክ ህዝባችንን ከጎናችን አሰልፈን ስንፋለመው ብቻ ነው። መራራ ሃቁን እንቀበል ካልን ዛሬ ይህንን የሞራልና የሃገር ፍቅር የበላይነት በፖለቲካ የበላይነት መመንዘር እንዳልቻልን ግልጽ ነው። ይህ ቢኖረን እስካሁን ድል ተቀዳጅተን ነበርና። እንደሚታየው ከሆነ ይህን የፖለቲካ የበላይነት ለመጎናጸፍ የሚደረገው ጥረት የራሱ ችግር አለው።

ለ) በስተራቴጂያዊ አላማዎችና በራእይ ብቻ ህዝብን ማንቀሳቀስ አይቻልም።

ያለፉት አስራ አንድ አመታት የትግል ጉዞ ያሳየን አንድ ነገር በአነገብናቸው ክቡር ስትራቴጂያዊ መፈክሮች አማካኝነት ብቻ ህዝባችንን በሚልዮን እየቆጠርን አንቀሳቅስን በሃገሪቱ ያለውን የሃይል ሚዛን መቀየር አለመቻላችንን ነው። እርግጥ ነጻ ምርጫ በተባለው የወያኔ ግርግር ተገቢ ተሳትፎ አድርገናል። ውጤቱ ምን እንደሆነ ከወዲሁ እየታወቀ ህዝባችንን ለማንቀሳቀስ እጋጣሚውን በመጠቀም ተዋድቀናል። በዚህ ጥያቄ ዙሪያ በርግጥም የኢትዮጵያ ህዝብ በሚልዮን እየተቆጠረ ታሪካዊና አኩሪ ተሳትፎ አድርገዋል። ግን የምርጫ ትግል በየአምስት አመቱ በሚከሰት ተሳትፎ የሚወስን ትግል ነው። እንዳየነው ከሆነ ያ የብዙዎቻችንን ተስፋ ቀስቅሶ የነበረ ህዝባዊ እንቅስቃሴ ዛሬ ከሰሟል። አሁን ደግሞ ለሚቀጥለው ምርጫ ለዛሬ ሁለት አመት እየተዘጋጀን ነው። ህዝባችንን እንደገና በሚልዮን እየተቆጠረ እንዲንቀሳቀስ እናደርጋለን። በምርጫው ያ ለጥርጥር «እንሸነፋለን»። አምኖን ተነስ ስንለው ከተነሳው ታጋይ ህዝባችን የተወሰነውን ወያኔ ካድሬዎች አይንና ጥርስ ውስጥ እንዲገባ አድርገን ደግሞ በተሸናፊነት ለምንወጣበት ለ2003 ዓ.ም. ቀጣይ ምርጫ እንዘጋጅ እንላለን።

በመሃል ምድር ቢናወጥ፤ ሰማይ ቢደረመስ ቀጣይነት ያለው ህዝባዊ እምርታ የምንቀሰቅስ በትና ይህንን ህያው አድርገን የምንቀጥልበት «መፈክር»ም ሆነ አላማ አምጡ ሲባል ግራ እንጋባለን። ህዝብ በሚልዮን ተራብ ብለን ሰልፍ አንወጣም፤ ሰራተኛው በአንጉል ሙሰኛና አድላዊ «የነጻ ገበያ» ተብሎ ኢኮኖሚ ጉረረው ተዘጋ ብለን ሰልፍ አንወጣም፤ ሃገራችንን የባለዳን ሸቀጥ ማራገፊያ ያደረጋት አሰራር ነጋዴውንና የሃገሪቱን አምራች ለኪሳራ ሲዳርግና የሰርቶ አደሩን ጉረሮ ሲዘጋ አይተን እንዳላየን እናልፋለን፤ ድህነት እየከፋ ሲመጣ፤ ሰራ አጥነት እየተሰፋፋ ሲኬድ፤ ካለፉት ስርአታት የወረሰናቸውን ማህበራዊ ችግሮች ሳንወጣ በነሱ ላይ አዳዲስ ማህበራዊ ችግር

ች ሲደራረቡብን፤ አገራችን በአለም የሚታዩ ቀውሶች ሁሉ ቋት ሆኖ የዋይታና የሰቆቃ አገር ስ ትሆን ለነዚህ ችግሮች የምናቀርበው አማራጭ መፍትሄ የለንም። ባጭሩ ከአስር አመታት ወዲህ እየተባባሱና እየከፉ ለመጡት ችግሮች ገፈት ቀማሽ ለሆነው ለኢትዮጵያ ህዝብ በደፈናው ዴሞ ክራሲ፤ የህግ የበላይነት፤ ነጻ ምርጫ ከሚሉት ነገሮች አልፈን ለገበሬው ወገኖችን «ለርሃብና ላስ ከፊ ድህነት የዳረገህ የወያኔ ፖሊሲ ይኸ ነው፤ እኛ ደግሞ ይህንን አማራጭ ፖሊሲ እናራምዳለን» ለሰራተኛው «የችግርህ መንስኤ ይህ የወያኔ ፖሊሲ ነው እኛ ደግሞ ይህንን እናቀርብለሃለን» ለነጋዴው፤ ለአስሪው፤ ለአምራቹ እንደዚሁ «የኛ ይኸ ነው የወያኔ ይኸ ነው» በሚል የምና ቀርበው ምንም አማራጭ የለንም። ይህ ወደ ሶስተኛው የድክመቶቻችን ምክንያት ያመጣናል።

ሐ) የአስካሁኑ ትግል ለህዝብ ችግር «ታገሰ ዴሞክራሲ ሲሰፍን እናያለን» በሚል የመፍትሄ ቀነ ቀጠሮ የሚሰጥ ትግል ነው።

ተቃዋሚ ሃይሎች ህብረት ለመፍጠር በሞከሩባቸው አጋጣሚዎች ሁሉ በስትራቴጂያዊ አ ላማዎች ላይ ብቻ እንዲያተኩሩ የሚያደርጋቸው አንድ መሰረታዊ አስተሳሰብ አለ። ለትግላችን መንደርደሪያ የምናደርገው አስተሳሰብ፤

«ዛሬ በሃገራችን ያሉት ተቃዋሚ ድርጅቶች የየራሳቸው የሆነ ርእዮተ አለም፤ የፖለቲካ፤ የኢኮኖሚና የማህበራዊ ፕሮግራም አንግበው የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶች ናቸው። እንደዚህም በመ ሆኑ ሃገራችንና ህዝባችንን ወጥረው ለያዙዋቸው ሶስቱ ኢኮኖሚክ ችግሮች አንድ የጋራ አማራ ጭ ማቅረብ አይችሉምም አይጠበቅባቸውምም። ዛሬ የሚያስፈልገው ልዩነቶቻቸውን አቻችለው የጋራ በሆኑት የዴሞክራሲ፤ የነጻ ምርጫ፤ የህግ የበላይነት ወዘተ ጥያቄዎች ላይ በጋራ መታገል ነው። በነዚህ ጥያቄዎች ላይ በጋራ ታግለው ድል ሲያደርጉና በሃገራችን ዴሞክራሲ ሲሰፍን ያኔ ሁሉምየተለየ ፕሮግራሙን አንግቦ ለህዝብ ምርጫ ይቀርባል። የኢትዮጵያ ህዝብ ከነዚህ የተለያዩ አቋሞች ያሻውን ይመርጥና ዴሞክራሲያዊ መንግስት ይቋቋማል። ያኔ ተጨባጭ ችግሮቹን መፍ ታት እንጀምራለን።» የሚል አስተሳሰብ ነው። በአጭሩ ያለን ፍልስፍና «እንዴት እንሸጋገር?» ከ ሚለው መሰረታዊ ጥያቄ ይልቅ «በባሻገሩ» ላይ ያተኮረ ፍልስፍና ነው።

ይህ አጉል ፍልስፍናችን የህብረት ትግሉን ብቻ ሳይሆን እያንዳንዱ ድርጅት በነጠላ የሚ ያካሂደውን ትግል እንዳከላለችው ዛሬ ለሁላችንም ግልጽ መሆን አለበት። የህብረቱ ትግል «ለሁሉ ም የጋራ በሆኑ መፈክሮች» ላይ አተኩራለሁ ሲል ምንም ክቡር ቢሆኑ ለእስት ተእስት የህዝብ ትግል በማይመቹ ስትራቴጂያዊ መፈክሮች ተንሳፎ እንዲቀር ተገዷል። ይህ «የጋራው ትግል በጋ ራ መፈክር ላይ ያተኩር» የሚለው አካሄድ ልክ ይሆን የነበረው የህብረቱ አባላት የሆኑት «የተለ ያየ ፕሮግራም» ያላቸው ድርጅቶች ሁሉም በየበኩላቸው ያላቸውን የመፍትሄ አማራጭ አንገብ ወ ለዚህ ፕሮግራማቸው «ይመቻል» ወይም «ሪሴፕቲቭ» ይሆናል የሚሉትን «ኮንስቲቲውንሲ» የማንቀሳቀስ ትግል ቢያካሂዱ ብቻ ነበር። ይህ «ኮንስቲቲውንሲ» የመገንባት ትግል ምናልባት « በብሄሮች መብት» እና «በኢትዮጵያ አንድነት» ጥያቄዎች ላይ ይታይ ይሆናል። በሃገራችን ሶ ስቱ ኢኮኖሚክ ጥያቄዎች ላይ ግን የሚታየው አዝማሚያ በአመዛኙ «ለጊዜው ሙያ በልብ» የ ሚል ፍልስፍና ሆኖ ይታያል። በህብረቱ ብቻ ሳይሆን በነጠላ ድርጅቶችም አካባቢ «አሁን ዴሞ ክራሲ በሌለበት ሁኔታ እነዚህን ወገናዊ የሆኑ መፍትሄዎች ማቅረብ አላስፈላጊና ትርፍ ድካም ነ ው። መጀመሪያ ዴሞክራሲ «እንዲሰፍን» በጋራ እንታገል አማራጫችንን «ከድል ባሻገር» ለህዝ ብ እናቀርባለን» የሚል አስተሳሰብ አለ።

ያለንበት አጥፊ አዙሪት እንግዲህ ግልጽ ነው። ዛሬ ህዝባችንን ወጥረው ከያዙት የህልው ና ችግሮች አንጻር «ቁሱም ዝም መጽሃፉም ዝም» የተባለው ሁኔታ ውስጥ ነን። መፍትሄዎቹ ዴ ሞክራሲ ሲሰፍን ተብሎ ቀነ ቀጠሮ ተይዞላቸዋል። እንግዲህ ችግሩ ግልጽ ነው። ዴሞክራሲ እን ዲሰፍን የሚደረገው ትግል ግቡ የሚደርሰው ተቃዋሚ ሃይሎች በትጥቅ፤ በገንዘብ፤ በድርጅት አ ቅምና በዲፕሎማሲያዊ ድጋፍ ከነሱ ልቆ ከሚገኘው ወያኔ ይልቅ የተሻለና ተጨባጭ አማራጭ ይዘው ህዝባችንን በደርዘን ሚልዮን እያስቆጠሩ ከጎናቸው ሲያሰልፉ ብቻ ነው። ይህንን አማራ ጭ ካላቀረቡ ህዝቡን ማንቀሳቀስ ስለማይችሉ መጀመሪያውኑ ዴሞክራሲ የሚሰፍንበት ሁኔታ የለ

ም። አማራጭ ለማቅረብ ደግሞ ዴሞክራሲን የሚጠብቁ ከሆነ እኛም ሃገራችንንም አስከፊ የጥፋት አዙሪት ወይም «ቪሽክ ሰርክል» ውስጥ መሆናችን ግልጽ ይመስለናል።

በነዚህና በሌሎች የተለያዩ ምክንያቶች ተቃዋሚ ሃይሎች ተጨባጭ ሶስቱ ኢኮኖሚክ አማራጮች አቅርበው ዴሞክራሲያዊና ህዝባዊ የሃይል ሚዛን ባልፈጠሩበት ሁኔታ ነጻ ምርጫ፣ የህግ፣ የብላይነት፤ ዴሞክራሲ እያሉ ያካሄዱት ትግል ላለፉት አመታት አልሰራም። በዚህ አይነት አካሄድ በመጭዎቹም አመታት ሃገራችንን ከጥፋት አድነን የሰላም፤ የብልጽግና፤ የህዝቦች ወንድማማችነት ምድር እናደርጋታለን ብሎ ማሰብ አደገኛ ህልም ይመስለናል።

3. እንዴት እንቀጥል? በአስፈው ላይ እንዴት እንገንባ?

ከጉባኤው መንደርደሪያ ሰነድ ለመረዳት እስከቻልን ድረስ ስለ ቀጣዩ ሂደት ያለው ርድማማች ዋና ዋና ነጥቦች ሶስት ናቸው። ከዚህ ጉባኤ አንድ ኮሚቴ ይፈልቃል። ይህ «የሰላም፣ የእርቅና የሃገር ግንባታ ብሄራዊ ኮሚቴ» አላማው በኮንፌራንሱ የተዘረዘሩትን አላማዎች በተግባር ለመተርጎም አስፈላጊ የሆኑትን ተጨባጭ እርምጃዎች መውሰድ ሲሆን በተለይ ደግሞ ስብሰባው በሚያጸድቀው መንታ (ደብል ትራክ) ስትራቴጂ ላይ አተኩሮ እንዲሰራ ይጠበቅበታል።

የዚህ ስትራቴጂ አንደኛ ገጽታ መጭውን ምርጫ የሚመለከት ነው።

ተቃዋሚ ሃይሎች ሁኔታዎች ከፈቀዱ፣ አለም አቀፍ ታዛቢዎች ከተገኙና የወያኔ መንግስት በዚህ ኮንፌራንስ ከተሳተፉት ድርጅቶች አንዱንም የማግለል እርምጃ ካልወሰደ በዚህ ምርጫ መሳተፍ ይቻላል። ነገር ግን ወያኔ ይህንን ሰላማዊ ውድድር ከተቃወመና ከኮንፌራንሱ ተሳታፊ ድርጅቶች አንዱን እንኳን ቢያገልል ሁሉም ተሳታፊ ድርጅቶች ምርጫውን ቦይኮት አርገው ወደ ቀጣዩ አማራጭ የሚሄዱበትን ሌላ ጉባኤ ይጠራሉ።

በዚህ በሁለተኛው አማራጭ መሰረት ኮሚቴው አንድ ሁሉን አቀፍ የመላ ኢትዮጵያ ጉባኤ ይጠራል። በዚህ ሁሉን አቀፍ ጉባኤ የኢህአዴግ መንግስት ተወካዮች፤ የሲቪኩ ማህበረሰብ ተወካዮች፤ እውቅ ኢትዮጵያውያን፤ የሙያ ማህበራት፤ የትምህርት የፕሬስ ተወካዮች ይጋበዛሉ። ከአለም አቀፉም ህብረተሰብ የተባበሩት መንግስታት፤ የአፍሪካና የአውሮፓ ህብረት እንዲሁም እውቅ አለም አቀፍ ድርጅቶች በታዛቢነት ይገኛሉ። ጉባኤው «የሰላም፣ የብሄራዊ እርቅና ግንባታ የሽግግር መንግስት» የሚቋቋምበትን ዘዴ መክሮ ተግባራዊ በማድረግ በኢህአዴግ ቁጥጥር ስራ ያለውን የአሁኑን መንግስት ይተካል።»

ከፍ ብለን ከጠቀስናቸውና ትግላችንን አጨናግፈዋል ካልናቸው የፖለቲካ ጉድለቶች ስንነሳ ይህ አይነቱ አካሄድ ከሚያቀርባቸው መልሶች ይልቅ የሚቀስቅሳቸው ጥያቄዎች በርካታ ሆነው እናገኛቸዋለን። መጀመሪያ ስለምርጫው ጉዳይ እናንሳ። ከዚያ ደግሞ ስለ ሽግግሩ መንግስት ጉዳይ ያለንን አስተሳሰብ እንሰነዝራለን።

በምርጫው ጥያቄ ሶስት ነጥቦችን ማንሳት ይቻላል። አንደኛ ለመሳተፍም ሆነ ቦይኮት ለማድረግ የሚቀርቡት መስፈርቶች ጉዳይ። ሁለተኛ ምርጫ የተባለው ሂደት በጠቅላላው ለሰላምና ለዴሞክራሲ በሚደረገው ትግል ልንሰጠው ስለሚገባው ሚና ሶስተኛ ደግሞ የምርጫው ሂደት በትግላችን አወንታዊ ሚና እንዲኖረው እንዴት እንዘጋጅበት?

ሀ) የመስፈርቶች ጉዳይ።

ለመሳተፍ ወይም ላለመሳተፍ የመስፈርቶች መሟላት ጉዳይ ከተነሳ አይቀር በአማራጭ ሃይሎችም ሆነ በፓሪስ ሁለት አንድ ምርጫ ነጻ እንዲባል፤ አንድ ምርጫ ፍትሃዊ እንዲባል፤ አንድ ምርጫ ሃቀኛ እንዲባል እየተባለ በዝርዝር የቀረቡ አለም አቀፍ መስፈርቶች እንዳሉ ይታወቃል። እነዚህ መስፈርቶች ገና ሰፊ ቅስቀሳ ባይደረግባቸውም በነጻ ጋዜጦችም ሆነ በተለያዩ ሰነዶች ለኢትዮጵያ ህዝብ ቀርበዋል። በአለም አቀፍ ደረጃም ቢሆን ለምሳሌ የአውሮፓ ፓርላሜንት ወያኔ በነዚህ አለም አቀፍ መስፈርቶች መሰረት ምርጫ እንዲያካሂድ ጥሪ የሚያደርግ ውሳኔ አላልፋዋል። ለመጭው ምርጫ ነጻና ፍትሃዊ መሆን እነዚህ እንዲከበሩ እንታገላለን ብሎ በግልጽ ማስቀመጡ አስፈላጊ ነው እንላለን።

እነዚህ መስፈርቶች ሳይሟሉ በሚደረገው ምርጫ ባለፉት ምርጫዎች «አንታዘባለን» ብለው መጥተው የኛን ትዝብት አትርፈው የተመለሱት አለም አቀፍ ታዛቢዎች ካልተገኙ አንሳተፍ ም የሚለው ቅድመ ሁኔታ ብቻውን ምን ትርጉም አለው? እነዚህ መስፈርቶች ሳይሟሉ አምስት ም ሆነ አምስት ሽ ተቃዋሚ ፓርቲዎች የመሳተፋቸው ጉዳይ ምን የሚለውጠው ነገር አለ? ዞሮ ዞሮ ደግሞ አንድ ምርጫ ነጻ እንዲባል በሃገሪ ጉዳይ ያገባኛል የሚል ፓርቲ ቀርቶ ግለሰብ እንኳን በምርጫ የመሳተፍ የማይገባበት መብት አለው ተብሎ በግልጽ መቀመጡ እየታወቀ «ከዚህ ምርጫ ማንም ሆነ ማንም መገለል የለበትም» የሚል አቋም መያዝ ሲያስፈልግ እንዴት ተብሎ «ወያኔ ከዚህ ኮንፈራንስ ተሳታፊ ድርጅቶች አንዱን እንኳን ከምርጫው ካገለለ ሁሉም ፓርቲዎች ምርጫውን ቦይኮት ያደርጋሉ» ይባላል?

በዚህ ጉዳይ ማለት የምንፈልገው ሁለት ነገሮች ነው።

መጀመሪያ ለኢህአዴግም፤ ለኢትዮጵያ ህዝብም ሆነ ለአለም አቀፍ ኮሙኒቲ ግልጽ ማድረግ ያለብን ትግላችን ዛሬ በመላው አለም የጸኑትና በጋራ ሰነዶቻችን የሰፈሩት የነጻ ምርጫ መስፈርቶች የተሟሉበት ምርጫ እንዲካሄድ የሚደረግ ትግል ነው።

ሁለተኛ በመጨረሻ ደቂቃ ውሳኔ ምርጫውን «ቦይኮት» ለማድረግ ያለን መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ሁኔታዎች ሙሉ በሙሉ ባይሟሉ እንኳን የምርጫውን «ካምፔይን» «ቦይኮት» አናደርግም። በዚህ «ካምፔይን» ባለ በሌለ ሃይላችን ተንቀሳቅሰን ህዝባችንን ለማንቀሳቀስ የቆረጥን መሆኑ ከወዲሁ በግልጽና በይፋ መቀመጥ ይኖርበታል። ይህንን ስናደርግ ደግሞ ምን ጠብቀን እንደሆነና ምን ስትራቴጂ ነድፈን እንደሆነ ለኛም ሆነ ለሚመለከተው ሁሉ ከወዲሁ ግልጽ ማድረግ ይኖርብናል።

ለ) ከወያኔ ምርጫ ከሂደቱ እንጂ ከውጤቱ ምንም አንጠብቅም።

ማንም ቢሆን ከእነዚህ ምርጫዎች ተቃዋሚ ሃይሎች ድል አድርገው ይወጣሉ የሚል ህልም የለውም። በመጭው ምርጫ ኢህአዴግ እንደተለመደው «አሸናፊ» ሆኜ ወጣሁ እንደሚል እኛም፤ ወኔም፤ የኢትዮጵያ ህዝብም አለም አቀፍ ኮሙኒቲም ያውቁታል። ምናልባት ብዙ ሰው ያላጤነው ሌላም አሳሳቢ ጉዳይ አለ። በየትም ይኬድ በየት ከምርጫው ውጤት ለሃገራችን ምንም በጎ ነገር አይወጣም። ወያኔ ቢያሸንፍ የሃገራችን ሁኔታ ከመሻሻል ይልቅ እየተበላሸ የመሄዱ አደጋ ግልጽ ነው። ነገር ግን ደግሞ ተቃዋሚዎች በሆነ ተአምር በአሸናፊነት ቢወጡ እንኳን «አሁን ይችን አገር በቃሽ አላት» የምንልበት ደረጃ ላይ ደረስን ማለት አይደለም። ችግራችን አይፈታም። ለምን?

ኢትዮጵያ ዛሬ የምትተዳደረው እንደማንኛውም ስታሊናዊ ህገመንግስት የአንድ አናሳ ድርጅት የፖለቲካ፤ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ፕሮግራም የሃገሪቱ «የበላይ ህግ» ተብሎ በተደነገገበት «ፕሮግራማዊ ህገመንግስት» ስርአት ነው። ከሆነ ምርጫ አንድ ድርጅት የተለየ አማራጭ ሶስቱ ኢኮኖሚክ ፕሮግራም ይዞ በአሸናፊነት ቢወጣም ይህንን ፕሮግራሙን በተግባር ለመተርጎም «ህገመንግስቱ» አይፈቅድለትም። 51% አግኝቶ መንግስት አቋቁማለሁ የሚለው ሃይል የተመረጠበትን ፕሮግራም ለመተግበር በቅድሚያ «ህገ መንግስቱን» መቀየር ይገደዳል። ለምሳሌ መሬት መሸጥ መለወጥ ብሎ የተመረጠ መንግስት ቢሆን ይህንን ለመተግበር ህገ መንግስቱን ለማሻሻል መጀመሪያ በመአከላዊ ደረጃ በሁለቱም ምክር ቤቶች ሁለት ሶስተኛ ድጋፍ ድምጽ ያስፈልገዋል። ከዚያ ደግሞ በሁሉም ክልሎች ምክር ቤቶች አብላጭ ድምጽ ማግኘት አለበት.....

ይህንን እያወቅን ስለምርጫ ተሳትፎ የምናወራው ከውጤቱ ምንም ነገር ጠብቀን እንዳልሆነ ግልጽ ነው። «ካምፔይኑ» ውስጥ የምንሳተፈው ካወቅንበት ሂደቱ ላይ በማተኮር ለዚች አገርና ለዚህ ሰማእት ህዝብ ቀን እንዲወጣላቸው በምናደርገው ተጋድሎ የማይናቅ አስተዋጽኦ ለማድረግ እንችላለን ከሚል ጽኑ እምነት ተነስተን ነው። ይህ ሂደት ምን ይመስላል የሚለውን ጥያቄ ከመመለስ በፊት መጀመሪያ ምን መሆን እንደሌለበት ያለንን አስተሳሰብ እንስጥ።

ትግላችን የምርጫ ሰሞን ግርግር ሳይሆን እንደ ዴሞክራሲ፤ እንደ የህግ የበላይነት፤ እንደ አገር አንድነትና ዴሞክራሲያዊ ህገመንግስት የመሳሰሉ ዘላቂ አላማዎችን ከገበሬው፣ ከሰራቶች

አደሩ፤ ከነጋዴው፣ ከአሰሪው የእለት ከእለት የህልውና ችግሮችና ትግል ጋር አጣምሮ በወያኔ አገዛዝ ላይ የሚነሳ ህዝባዊ ማእበል የመቀስቀስና ዘላቂነት ባለው ሁኔታ እንዲቀጥል የማድረግ ትግል ነው። በምርጫ ሰሞን አይወሰንም። አንድ ምርጫ «ከተጠናቀቀ» በኋላ «የዛሬ አምስት አመት ደግሞ በተመሳሳይ ፕሮግራም እስክንገናኝ...» ብለን ከህዝባችን አንሰናበትም። ትግላችን ከዚያ በፊት ይጀምራል። በምርጫው ሰሞን ያይላል። ይህ ማእበል እንዳለፈው ልምዳችን በምርጫው ማግስት እንዳይከሰም ከወዲሁ ጥንቃቄና ስትራቴጂ አውጥቶ መጓዝ የኛ ፋንታ ነው።

ይህንን ሂደት ህያው እናድርግ ካልን አንዳንድ ከወዲሁ ወደ ጎን መተው ያለባቸው አካሄዶች አሉ። ያለንበት የምርጫና «ህገ መንግስታዊ» ስርአት በአንድ ፓርቲ ህገመንግስት ስር «የመድበለ ፓርቲ ምርጫ» እየተባለ የሚሾፍበት አስገራሚ ስርአት ነው። ከፍ ብለን እንዳልነው አንድ ተቃዋሚ ፓርቲ የተለየና ወገናዊ የሆነ አማራጭን ይዞ ቢወዳደር መጀመሪያውኑ አያሸንፍም እንጂ ቢያሸንፍስ በዚህ ሁኔታ የት ይደርሳል? የትም አይደርስም። በመሆኑም አሁን ባለንበት የትግል ደረጃ በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚና በማህበራዊ ጉዳዮች ወገናዊ የሆኑ አማራጮቻቸውን ይዘው ከህዝብ ፊት መቅረባቸው የጋራውን ሂደት ከመከፋፈልና ከማዳከም በቀር በ«ውጤት» ደረጃ ምንም የሚያስገኝላቸው ነገር አይኖርም። ይህንን ካልን ዘንድ በዚህ በምርጫ ጉዳይ ልናነሳ ወደ ምንፈልገው ወደ ሶስተኛው ነጥብ እንምጣ።

ሐ) በህዝባችን ፊት «እኛና እነሱ» ብለን በጋራ መንቀሳቀስ ይኖርብናል።

በዚህ ምርጫ ሳቢያ ህዝባዊ ማእበል መቀስቀስና ይህ ማእበል ደግሞ እንዳለፈው ጊዜ በምርጫው ማግስት ከመከሰም ይልቅ እየተቀጣጠለ እንዲቀጥል ከፈለግን በቀጣዩ ምርጫ ተቃዋሚ ሃይሎች በህዝብ ፊት በአንድነት መቅረብ ይኖርብናል። ይህ ማለት እያንዳንዱ ድርጅት የቆመለትን የርእዮተ አለም፣ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ፕሮግራም ርገፍ አርጎ ይተው ማለት አይደለም። እንደያዘ ይቆያል። ነገር ግን ደግሞ ካለፉት አመታት ድክመቶቻችን ትምህርት ቀስመናል ካልን «የጋራ» የሚባለው ትግል ስትራቴጂክ በሆኑ መፈክሮች ብቻ ከቀጠለ መንሳፈፋችንም ይቀጥላል ማለት ስለሆነ ወደ ህዝባችን «ለመውረድ» ለዚህ ህዝብ አጣዳፊ የህልውና ችግሮች አማራጭ የጋራ ፕሮግራም ነድፎ መታገሉ አስፈላጊነት ዛሬ ከመቼውም ይበልጥ ግልጽ ይመስለናል። ስለሆነም ዛሬ ዋና ተግባራችን ይህ ህዝባችን በተረጋጋ ዴሞክራሲያዊ ሁኔታ ከተለያዩና ከተሰበሰቡ አማራጮች ይሆነኛል የሚለውን የሚመርጥበት «የቅንጦት» ሁኔታ አስኪደርስ ድረስና እንዲያውም እዚህ ደረጃ እንዲደርስ ዛሬ «መርጦም ምንም ለውጥ ለማያመጣበት ምርጫ» አማራጮች መንጋጋታቸው ምንም ፋይዳ አይኖረውም። የወያኔ ፕሮግራም አለ። የኛ አነስተኛ አማራጭ ፕሮግራም መኖር አለበት። ጊዜያዊ የሆነ ግንባር ፈጥረን ምርጫውን በኛና በእነሱ መሃል ማድረግ ለትግሉ ጥራት፣ጥንካሬና ዘላቂነት የማይናቅ አስተዋጽኦ ይኖረዋል።

ይህ ጊዜያዊ የሆነ አነስተኛ የጋራ ፕሮግራም የማውጣቱ ጉዳይ አንገብጋቢ የሚሆነው በምርጫው ለመሳተፍ ብቻ አይደለም። ከፍ ብለን በጠቀስነው ለኮንፈራንሱ የቀረበው የመንደርደሪያ ጽሁፍ ላይ መጭውን ምርጫ «ቦይኮት» ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ቦይኮት ከተደረገ ወዲያውኑ አንድ አገር አቀፍ ጉባኤ ተጠርቶ የኢህአዴግን መንግስት የሚተካ ሌላ «የሰላም፣ የእርቅና የመልሶ ግንባታ ብሄራዊ መንግስት» እንዲቋቋም ይደረጋል የሚል አማራጭ ስትራቴጂ ተሰንዘሯል።

እንዲህ አይነቱ የሽግግር መንግስት አስፈላጊና የሚቻል ሲሆን ምን አይነት ተግባርና ምን አይነት ስልጣን ሊኖረው እንደሚገባ፣ ዞሮ ዞሮ ደግሞ በዚህ የሽግግር ወቅት ምርጫ የማዘጋጀቱንና፣ በጠቅላላው በሃገሪቱ የሚካሄደውንና የሚያስፈልገውን የሰረጸ ዴሞክራሲያዊ ሂደት የማስፈኑ ጉዳይ ለማንም «የሽግግር መንግስት» መተው እንደማይገባና ከዚህ ይልቅ እንደ ደቡብ አፍሪካ አይነት አንድ «የዴሞክራታይዜሽን ኮሚሽን» መቋቋሙን እንደምንመርጥ ይህ ምርጫችን ደግሞ ለምን እንደሆነ « ተሸጋጋሪው ማነው? አሸጋጋሪውስ?» ብለን ባቀረብነው ጥናታዊ ሰነድ አስተሳሰባችንን ሰንዘረናል።

የሆነ ሆኖ በተለይ የወያኔ መንግስት በሆነ ሁኔታና አጋጣሚ ቢፍረከረከና አገሪቱ ከባድ ቀውስ ውስጥ ብትገባ ይህን መንግስት ተክቶ የሚሰራ አንድ መንግስት አስፈላጊ እንደሚሆን ግልጽ ነው። ለኮንፈራንሱ የቀረበው የመንደርደሪያ ሰነድ የዚህ የመንግስት መቋቋም አማራጭ የሚቀርብ

ው ወያኔ ባቀረብነው መስፈርት መሰረት ምርጫ አላዘጋጅም ካለና የብሄራዊ ውይይትን ሃሳብ አሻፈረች ማለቱን ከቀጠለ እንደሆነ ይናገራል። ነገር ግን ወያኔ ብሄራዊ ውይይትንና ነጻ ምርጫን በፊት አሻፈረች የሚለው እነዚህን ጥያቄዎች እንዲቀበል የግድ አስፈላጊ የሆነውን የህዝብ ጫና መቀስቀስና ይህንን መንግስት ወጥረን ለመያዝ አቅም ስላንሰን እንደሆነ ግልጽ ነው። ታዲያ እንዴት ተብሎ ነው በአቅመ ቢስነታችን ጣፊያ ጠይቀን ሲነፈገን ከዚያው አቅመቢስነት ሳንወጣ ታናሽና ታላቅ የምንጠይቀው? ውይይት አሻፈረች ካልክ እንዴት ነው ስልጣን የምታካፍልበት አገር አቀፍ ጉባኤ ላይ ተገኝና የሚተካህ መንግስት ይቋቋም የሚባለው? ወያኔስ ቢሆን ምን ገዶትና ምን አስገድዶት ነው እንዲህ አይነቱ ጨዋታ ውስጥ የሚገባው?

ይህ አባባላችን የሽግግር መንግስት ሃሳብን የመቃወም አቋም አያንጸባርቅም። ለዚህ አስፈላጊ የሆነውን የፖለቲካ ሃይል ሚዛን የማመቻቸቱ ተግባር ላይ አተኩረን እንስራ ማለት ብቻ ነው። እንዲያውም ትግላችንና በዚህ ትግል በወያኔ ሰፈር የምንቀሰቅሰው ቀውስ አንድ የተወሰነ ደረጃ ሲደርሱ ይህ ጥያቄ አፍጥጦና አግጦ የሃገር ሰላምና ህልውናን ጥያቄ ሊሆን በሚችል መልኩ ሊቀርብ ይችላል። በዚህም የተነሳ አንድ ተተኪ መንግስት ማቋቋም አንገብጋቢ የሚሆንበት ሁኔታ ሊከሰት ይችላል። ከፍ ብለን ያቀረብነው «አነስተኛ የጋራ ፕሮግራም» ይነደፍ የሚለው ሃሳብ የቀረበበት አንዱም በዚህ ምክንያት ነው።

ይህ አነስተኛ ፕሮግራም ካሁኑ ይነደፍ ስንል ነገ ሃገራችን ከፍተኛና ካሁኑ የባለ ቀውስ ውስጥ ስትገባና ህልውናዋ፣ ደህንነቱዋና ጸጥታዋ አደጋ ላይ ወድቀው የዚህ አይነት መንግስት አስፈላጊነት አፍጥጦና አግጦ ሲመጣ «ሰርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ» እንዳንባል ብቻ አይደለም። ዛሬ ከምርጫው በፊት፣ በምርጫው ሰሞንና ከምርጫውም ባሻገር ህዝብን ቀጣይነት ባለው ሁኔታ በጋራ ለመቀስቀስና ከባድ ቀውስ ቢመጣ ደግሞ ይህ ቀውስ ለወያኔ እንጂ ለሃገራችን እንዳይተርፍ ከፈለግን እንዲህ አይነቱ ህዝብ በጋራ የመቀስቀሻና ለሽግግሩ ዘመን የሃገር መስተዳደር መመሪያ የሚሆን ጊዜያዊ የጋራ ፕሮግራም የግድ ያስፈልገናል።

4. ለአዲስ አምርታ ባለ 3 ነጥብ ፕሮፖዛል

ዛሬ ሃገራችንና ህዝባችን በታሪካቸው አይተው የማያውቁት ቀውስና ችግር ላይ ናቸው። ከዚህ ለመውጣት ሃገርና ህዝብ ለመምራት ሃላፊነት አለብን ብለን በትግል ላይ የምንገኝ ሃይሎች መክረንና ዘክረን ለዚህ ሁኔታ ተመጣጣኝ የሆነ የትግል ስትራቴጂ አውጥተን መንዝ ይኖርብናል። «የምንነድፈው ስትራቴጂ ከዚህ በፊት በየትም ያልታየ ነው፣ ውስብስብ ነውና አይሰራም፤ ህዝባችንን ላያንቀሳቅስ ይችላል ወዘተ» እያልን መፍራትና ማመንታት የለብንም። የተለያዩ ህዝቦች የተለያዩ «ኦሪጂናል» ዘዴዎችን እየተጠቀሙ ለነጻነት ተጋድሎዋቸው ፖለቲካዊና ስነልቦናዊ እምርታዎች (ዳይናሚክስ) ሲቀሰቅሱና ድል ሲያደርጉ ተመልክተናል። የቤኒን ህዝብ «ብሄራዊና ባለሙሉ ስልጣን ኮንፈራንስ» ብሎ በሰላማዊ ትግል የኬሪኩን መንግስት ገልብጦዋል። ማዳጋስካር ለሰድስት ወር ያልተቋረጡ ሰላማዊ ሰልፎች አይተናል። በቀድሞይቱ ምስራቅ ጀርመን የሰኞ ሰኞ ሰልፎች ለለውጡ ትግል ያደረጉትን አስተዋጽኦ እናውቃለን ወዘተ...

በኛ አገር እስካሁን «ከተለመዱት» የትግል ስልቶች ወጣ ተብሎ የሞከርነው ነገር አምብ ዛም የለም። ወያኔ ህዝብ ይጨፈጭፋል። ተቃውመን መግለጫ እናወጣለን። ወያኔ ምርጫ አዘጋጀሁ ይለናል ወይ «ቦይኮት» እንላለን ወይ ደግሞ ምንም የማንጠብቅበት ግርግር ውስጥ ዘው ብለን እንገባለን። ዛሬ ማሰብ ያለብን ከዚህ ተጨባጭ ሁኔታና ከዚህ ድክመታችን ተነስተን ምን አይነት ድፍረትንና የፈጠራ ችሎታን የሚያንጸባርቅ ስትራቴጂ አውጥተን እንንቀሳቅስና «መመለሻ የሌለው» ህዝባዊ የትግል ማእበል እናንቀሳቅስ በሚለው ጥያቄ ላይ ነው። በኛ በኩል በመንደርደሪያው ሰነድ የቀረቡት በተለይ አንድ «የኢኮኖሚና ማህበራዊ መልሶ ማቋቋምና ግንባታ» እቅድ የሚነድፍ የኢትዮጵያውያን ኤክስፐርቶች ቡድን ስለማቋቋም፤ ለመጭው ትግላችን የኢትዮጵያውያንን የፋይናንስና የማቴርያል አቅም ለማሰባሰብ መደረግ ስላለበት የተቀነባበረ ጥረት በሚጠቁሙት ሃሳቦች ሙሉ በሙሉ እንስማማለን። ከዚህ በተጨማሪ ከፍ ብለን ከሰነዘርናቸው ሃሳቦችና ትንተናዎች አንጻር ትኩረት ቢሰጣቸው ይጠቅማል ከሚል እምነት በመነሳት ለጉባኤው ሶስት ሃሳቦች እናቀርባለን።

1ኛ/ ጊዜያዊ የጋራ የሽግግር አማራጭ ፕሮግራም መንደፍ

ይህ ጊዜያዊ የሽግግር አማራጭ የጋራ ፕሮግራም የህዝባችንን ህልውና በሚነኩ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የማህበራዊ ጥያቄዎች ላይ ወያኔ እንደ መንግስትነቱ ከቀየሳቸውና ከስራ ላይ ከሚያውላቸው አጥፊ ፖሊሲዎች አንጻር እኛ ደግሞ እንደተቃዋሚነታችን የምናቀርበውን የጋራ አማራጭ መፍትሄ የሚያካትት ሰነድ ይሆናል። የሽግግሩን ዘመን ለማብሰር በሚደረገው ትግል ህዝባችንን የምንቀሰቅስበት የጋራ መሳሪያ ነው። የትግሉ ማእበል እንዲያይልና በዚህ ትግል በወያኔ ላይ በሚደርሰው ቀውስ አንድ የሽግግር መንግስት የሚቻልና አስፈላጊም ሲሆን ይህ መንግስት ከስራ ላይ የሚያውለው ይህንን ፕሮግራም ይሆናል። ሰነዱ በጣም ዝቅተኛና የተለያዩ ፕሮግራሞች ካላቸው ድርጅቶች ሰነዶች የሚውጣጣ የ«ኮምፕሮማይዝ» ሰነድ ስለሆነ ይዘቱ እስከዚህም የሃገሪቱን እድል ለሃያ ለሰላሳ አመት በሚወስኑ ከባድ የፖሊሲ ምርጫዎች ላይ የሚያተኩር አይሆንም። ከሽግግሩ ባሻገር ህዝቡ ሁኔታዎች ተመቻችተውለት ያሰኘውን የፖለቲካና የኢኮኖሚ አወቃቀር እስኪመርጥ ድረስ ይህ የጋራ ፕሮግራም በርሃብ፣ በኤይድስ፣ በኢንዱስትሪ፣ በንግድ፣ በአካባቢ ብክለትና እንክብካቤ በመሳሰሉት ጥያቄዎች አሁን ሃገራችንና ህዝባችን የተያያዙትን የማዘቀጥ ሂደት መግታት እንደ ዋና አላማው አርጎ የሚወስድ ሰነድ ይሆናል።

2ኛ ከምርጫው በፊትም ሆነ በኋላ የጋራ እንቅስቃሴ ማድረግ

ከፍ ብለን ባልነው መሰረት በዚህ የትግል ምእራፍ ጎልቶ መውጣት የአለበት የትግላችን «እኛና እነሱ» የሚለው ገጽታ በመሆኑ በመጭው ምርጫም እያንዳንዱ ድርጅት የራሱን ወገናዊ አማራጭ ፕሮግራም ይዞ ህዝብ ፊት መቅረቡ እንኳን ሽንፈት ተደግሶለት ቀርቶ ከምርጫ በአሸናፊነት ቢወጣም ከትግሉ ሂደት አንጻር ምንም ፋይዳ አይኖረውም። ከዚህ ይልቅ ሁሉም ድርጅቶች በጋራ የተነደፈውን የሽግግር ፕሮግራም አንግበው በህዝብ ፊት ቢቀርቡ ይመረጣል። ይህ ማለት በየምርጫ ጣቢያው ከተቃዋሚው ወገን ከአንድ በላይ ተወዳዳሪ አይቀርብም ማለት ነው። ይህ አካሄድ ራሱን የቻለ ጠቀሜታ አለው። ባለፈው ምርጫ እንደታየው ከሆነ 550 የሚጠጉ የምርጫ ጣቢያዎች ሲኖሩ ተቃዋሚዎች በወከባም ሆነ በሰው ሃይል ማጣት ሁሉንም መሸፈን አልቻሉም ነበር። ከሁለት መቶ በላይ በሚሆኑ የምርጫ ጣቢያዎችን የኢህአዴግ «ተወዳዳሪዎች» የተወዳደሩት ከራሳቸውና አንዳንዴም ከግለሰቦች ጋር ብቻ ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ በሌሎች ጣቢያዎች ከተቃዋሚዎች ወገን ሁለትም ሶስትም ተደራርበው ሲወዳደሩ ታይተዋል። አሁን በሚቀርበው ሃሳብ መሰረት «በአንድ የምርጫ ጣቢያ አንድ የተቃዋሚዎች ተወካይ» በሚል አሰራር ከሄድን አገሪቱን የማላበሱ እድላችን እንደሚጨምር ግልጽ ነው። ይህ ደግሞ ለሌላው ለምናቀርበው ሃሳብ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ይኖረዋል።

3ኛ. አንድ «ተተኪ ሽንጎ» ስለማቋቋም

ከምርጫው ውጤት ሳንጠብቅ ሂደቱ ላይ እናተኩር ማለት ይህንን የምርጫ እንቅስቃሴ የጋራ ፕሮግራማችን በህዝባችን ውስጥ ስርጸ ቅባሎት የሚያገኝበትን፣ ይህ በምርጫው ሳቢያ የሚቀሰቀሰው ህዝባዊ የትግል ማእበልና ወኔ የማይከሰምበትን፣ ቀጣይነት እንዲኖረው ትግላችን በተሻለ የሚዋቀርበትን ሁኔታዎች ለማመቻቸት እንጠቀምበት ማለት ነው። ሂደቱ ላይ እናተኩር ማለት ወያኔ ከዳር እስከዳር ተቆጣጥሮና አጭበርብሮ ከምርጫው በአሸናፊነት ወጣሁ ቢልም ይህንን ውጤት ከመጤፍ አንቆጥረውም ማለት ነው። «በህግ» እንጂ በፖለቲካ ወያኔ አላሸነፈንም ማለት ነው። «በህግ» እንጂ በፖለቲካ ይህ ውጤት ተቀባይነት የለውም ማለት ነው።

በተጨማሪም ምርጫዎች ማግስት «ተሸናፊ» የተባሉት ተቃዋሚዎች የተደረገውን ማጭበርበር አጋልጠው ይኸንን ውጤት አንቀበለውም ብለው መግለጫ ማውጣታቸው በተለያዩ የአለም ክፍሎች በተደጋጋሚ የታየ ክስተት ነው። በኛም አገር ባለፈው ምርጫ ማግስት ተቃዋሚ ድርጅቶች በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫ ይህንን የተጨበረበረ ውጤት እንደማይቀበሉት አውጇዋል። ነገር

ግን ምርጫውን ከፊቱ ጥቂት ወራት ከኋላው ደግሞ ጥቂት ሳምንታት ብቻ እንደሚያስቆጥር « ዝግ ምእራፍ » እንጂ በረጅሙ የትግል ስትራቴጂያችን እንደ ክፍት ሂደትና እንደ አንድ ግጥሚያ ባለመወሰዱ በዚህ ተቃውሞ ላይ የተገነባ ምንም ነገር ሊኖር አልቻለም። ነገሩ እንዳለቀለቀ ነገር ተቆጥሮ ወደ ሌላ ነገር፤ ወደ ሌላ ትግል ታለፈ። በመሃል ያሉ ሚልዮኖችን ያንቀሳቀስ ትግል ተበትኖና ፈዞ ጊዜው ሲደርስ ደግሞለሌላ ምርጫ ዝግጅት እየተጀመረ ነው።

ይህ ስህተት እንዳይደገም ከፈለግን ያለን አንድ አማራጭ ነው። ከዚህ ምርጫም በፊት ሆኑ በምርጫው እንቅስቃሴ የሚነሳሱትን ሚልዮኖች እንዳለፈው ጊዜ በትተናቸው ወደ ሌላ ነገር እንደማናልፍ ለኢትዮጵያ ህዝብም፤ ለኢህአዴግም፤ ለአለም አቀፉም ኮሙኒቲ ከወዲሁ ግልጽ ማድረግ ይኖርብናል። «በአንድ የምርጫ ጣቢያ አንድ የተቃዋሚዎች ተወዳዳሪ» በሚለው መመሪያ የምርጫ ጣቢያዎችን በሙሉ ሸፍንን፤ ህዝባችንን በያለበት በአንድ የጋራ ፕሮግራም ዙሪያ ከካንቀሳቀስን እነዚህ ተወዳዳሪዎቻችን በወያኔ የምርጫ ቦርድ «ተሸንፋችኋል። አልቆላችኋል» ስለተባሉ ብቻ አያልቅላቸውም። በየጣቢያቸው ሃያም፣ ሰላሳም፣ አርባም ከመቶ ብቻ አግኝታችሁ «ተሸንፋችኋል» ቢባሉም ሌላው ቀርቶ የወያኔ ምርጫ ቦርድ ራሱ በሰጠው በዚህ «የእምነት ቃል» መሰረት በሚልዮን የሚቆጠሩ ዜጎችን የሚወክሉ ህዝባዊ ሃይሎች ናቸው። አንበትናቸውም። በምርጫው ማግስት ከመላ ሃገሪቱ ተጠራርተው ከወያኔ «የተወካዮች ምክር ቤት» እንጻር ወይም ፓራሌል የሆነ አንድ የራሳቸው «ተተኪ ሸንጎ» እንዲያቋቁሙ ሃሳብ እናቀርባለን።

በዚህ ሃሳብ ስምምነት ካለ ስለዚህ «ተተኪ ሸንጎ» አላማ፤ አወቃቀር፤ አሰራር፤ በውጭ የሚገኙ ድርጅቶች ተሳትፎ ጉዳይንና ሌሎች ዝርዝር ነጥቦችን ከዚህ ጉባኤ ለሚፈልቀው አስተባባሪ ኮሚቴ ወይም ለዚህ ጉዳይ ኮንፌራንሱ ለሚሰይመው «አድሆክ» ኮሚቴ ዝርዝር ሃሳብ ለማቅረብ ዝግጁ ነን።

ከወዲሁ ማለት የሚቻለው ግን ይህ ያለንበትን የጥፋት አዙሪት ለመስበር ያስችላል የምንለው «ደፋርና አሪጂናል» ሃሳብ ቅባሎት ካገኘ የእነዚህ አምስት መቶም ይሁን ከዚያ በላይ የሚሆኑ ምልክቶችን አካሄድ ከወዲሁ ሶስት ስብሰባዎችን ያካትታል

መጀመሪያ ከምርጫው በፊት የምዝገባው ስነስርዓት እንደተጠናቀቀ አዲስ አበባ ተሰብስበው ከህዝብ ፊት ይዘው ስለሚቀርቡት የጋራ ፕሮግራም፣ በዚህ ምርጫ እንቅስቃሴ ስለሚከተሉት የጋራ ስትራቴጂ፣ የወያኔን አሻጥሮች ስለሚቋቋሙበት ዘዴ፤ ስለትግሉ አጠቃላይ ቅንብር በሚነደፍ ስትራቴጂ ላይ ተወያይተው ስምምነት ይደርሳሉ። በየመንደሩና በየምርጫው ጣቢያ የሚካሄደው ትግል የየመንደሩና የየምርጫው ጣቢያ ትግል ብቻ ሳይሆን በውጭ ሃገር የሚኖሩ በሚልዮን የሚቆጠሩና ከዳር እስከዳር የኢትዮጵያ ህዝብ በጋራ የሚያካሂደው ትግል እንደሆነ የጨበጡትን ግንዛቤ ለመላው የኢትዮጵያ ህዝብ ያበስራሉ። «ካምፔይኑን» በዚህ መንፈስ ያካሂዳሉ።

ሁለተኛው በምርጫው ዋዜማ የሚጠራ ሌላ ስብሰባ ይሆናል። የዚህ አላማ ተወዳዳሪዎቻችን በየአካባቢያቸው ስላካሄዱት ትግል፤ ስላጋጠማቸው ችግር፤ በወያኔ ካድሬዎች ስለተፈጸሙት ህገወጥ ድርጊቶች፤ ምርጫ ቦርዱ ስላሳየው አድልኦ ወዘተ ሰፊ ግምገማ ማካሄድና ዝርዝር ሪፖርት ማቅረብ። ከዚህ ግምገማ በኋላ ተሳታፊዎቹ «ከካምፔይኑ» ዘልቀው ምርጫው ውስጥ ይሳተፉ እንደሆነ ወይም ደግሞ ሁሉም በአንድነት «ቦይኮት» ያደርጉ እንደሆነ እስከ ምርጫው ዋዜማ በእንጥልጥል እንዲቆይ መደረግ ባለበት ጥያቄ ላይ አቋም ይወስዳሉ። ይህንን የጋራ ውሳኔያቸውን ከነምክንያታቸው ዘርዘረው ለኢትዮጵያ ህዝብና ለአለም አቀፉ ኮሙኒቲ የሚያስረዱበት መግለጫ ያወጣሉ። እንደዚሁም ስለ «ተተኪው ሸንጎ» በሚቀርብ ሰነድ ላይ ዘርዘር ያለ ውይይት አካሂደው ይህ ሃሳብ ደግሞ በህዝቡ ዘንድ ተቀባይነትና ድጋፍ እንዲያገኝ ስለሚያደርጉት ቅስቀሳ ይዘት ስትራቴጂ ያወጣሉ።

ሶስተኛው ስብሰባ በምርጫው ማግስት የሚደረግ ሲሆን ከተወሰነ ጊዜ ውይይትና በዚህ ጉዳይ ሁሉም በየአካባቢያቸው ህዝባችን ግንዛቤ እንዲያገኝ ቅስቀሳ ካደረጉ በኋላ የሲቪክ ማህበረሰብ፣ የምሁራን፣ የታዋቂ ግለሰቦች፣ በውጭ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ተወካዮችና የአለም አቀፍ ኮሙኒቲ ታዛቢዎች የሚገኙበት የ«ተተኪ ሸንጎው» መሰራች ጉባኤ ስብሰባ ይሆናል።

እያንዳንዱ ድርጅት «ታዲያ እዚህ ውስጥ የኔ ቦታ ምን ይሆናል? ይህ ስትራቴጂ ለድርጅቴ ያዋጣል ወይስ አያዋጣም?» ከሚል ወገናዊና አጥፊ ስሌት ከተነሳ ይህ ስትራቴጂ አይሰራም።

በመንደርደሪያ ሰነዱ ላይ ስለኢትዮጵያ ተሃድሶ የተጠቀሙትን አካሄዶች አዋህደን ሁላችንም «
ከድርጅቱ አገራና ህዝቧ ይቅደሙ» ከሚል ራዕይ ከተነሳን ግን ይህ አይነቱ አካሄድ ተሞክሮ ቢ
ላካልን በሃገራችን የሚፈጥረውን የፖለቲካ፤ የሞራል፤ የሳይኮሎጂካልና የዲፕሎማቲክ በጎ እም
ርታ ለመገመት አስቸጋሪ አይመስለንም።

የመላ ኢትዮጵያ ሶሻሊስት ንቅናቄ (መኢሶን)

(ሃምሌ 1995 ዓ.ም.)